

ANALIZA RYNKU TURYSTYCZNEGO JAMAJKI

KAROL PUCHAŁA

IV ROK ORT/W
NR INDEXU 33331

Spis treści:

Wstęp.....	3
<u>Rozdział I – Informacje ogólne</u>	
I.1.- Położenie geograficzne, warunki klimatyczne.....	4
I.2.- Historia wyspy oraz skład etniczny.....	5
I.3. – Sytuacja polityczno – gospodarcza.....	6
I.4. – Warunki rozwoju turystyki.....	8
<u>Rozdział II - Rynek recepcji turystycznej</u>	
II.1 – Jamajka jako część regionu Karaibskiego w międzynarodowym ruchu turystycznym.....	12
II.2 – Specyfika przyjazdów turystycznych na Jamajkę.	17
II.3 – Baza hotelowa Jamajki.....	22
II.4 – Charakterystyka turystów odwiedzających Jamajkę.	26
<u>Rozdział III – Jamajka jako rynek emisji turystycznej.....</u>	
<u>Rozdział IV – Znaczenie rynku turystycznego dla Polski.....</u>	
Zakończenie.....	30
Bibliografia.....	31
Spis rysunków.....	31

Spis tabel.....	32
Spis wykresów.....	32

Wstęp

W swojej pracy postanowiłem podjąć się analizy rynku turystycznego Jamajki. Poprzez dokładną analizę tego kraju, jako obszaru recepcji ruchu turystycznego, potencjalnej emisji ruchu turystycznego, jak i poprzez przybliżenie uwarunkowań społecznych, gospodarczych i kulturowych określę charakterystykę branży turystycznej tego Państwa.

Zdecydowałem, iż w mojej pracy zajmę się branżą turystyczną właśnie tego kraju gdyż moim zdaniem jest to jedno z najciekawszych miejsc na Ziemi. Wspaniały klimat oraz przyroda jakże charakterystyczne dla całego regionu błędnie przy niepowtarzalnej atmosferze, kulturze, folklorze oraz ludziom, dzięki którym ta relatywnie niewielka wyspa stała się symbolem dla ludzi na całym świecie. Pracując nad poniższą analizą miałem nadzieję dowiedzieć się czegoś więcej o tym ciągle bardzo egzotycznym i odległym miejscu dla polskiego turysty. Jamajkę chciałbym odwiedzić i poznać podróżując, lecz również nie wyobrażam sobie atrakcyjniejszego miejsca, w którym mógłbym się spełniać jako pracownik branży turystycznej.

Swoją pracę podzieliłem na rozdziały i podrozdziały, w których skupiam się początkowo na skrótowej i uogólnionej charakterystyce Jamajki oraz warunków rozwoju turystyki na jej obszarze. W kolejnych rozdziałach zajmuję się dokładnym opisem zarówno rynku recepcji turystycznej tego kraju, próbą zweryfikowania emisji tego ruchu z obszaru Jamajki, jak i znaczeniem tej destynacji dla klientów polskich biur podróży.

Wyszczególnione punkty mojej pracy można znaleźć w spisie treści. Opracowując poniższą analizę korzystałem z licznych tabel i wykresów, których wykaz znajduje się na końcowej stronie pracy.

Głównym źródłem, którym wspierałem się pracując nad wybranym przeze mnie tematem był Internet i liczne portale udostępniające fachowe i szczegółowe informacje odnośnie rynku turystycznego.

Rozdział I – Informacje ogólne

I.1.- Położenie geograficzne, warunki klimatyczne.

Jamajka - wyspa i państwo na Morzu Karaibskim, trzecia, co do wielkości w archipelagu Wielkich Antyli, położone na południe od Kuby i na zachód od Haiti.

Współrzędne geograficzne Jamajki to 18 15 N, 77 30 W. Powierzchnia wyspy zajmuje 11,42 tys. km² - czyli w przybliżeniu tyle ile teren województwa Świętokrzyskiego.

Ciągnie się 235 km ze wschodu na zachód, od cypla Morant Point po Negril, a w najszerszym miejscu ma 82 km. Linia brzegowa wyspy wynosi 1 022 km. Ponad połowa obszaru Jamajki wznosi się 300 m nad poziom morza. Najwyższy szczyt - Blue Mountain Peak - ma 2256 m i znajduje się w odległości 16 km od nadbrzeżnej równiny na wschód od Kingston. Jamajka znajduje się w strefie czasowej UTC -5.

Na Jamajce panuje klimat tropikalny; gorący i wilgotny; umiarkowany. W głębi lądu pory roku nie występują, roczna średnia temperatura wynosi ok. 27°C na wybrzeżu, spadając do 20 i nieco poniżej w wyższych partiach gór. Na szczytach Gór Błękitnych z rzadka mogą występować warunki "polarne" z temperaturą poniżej 10°C¹. W okresie od lipca do listopada na wyspie mogą pojawiać się niebezpieczne huragany.

¹ Z Internetu; <http://pl.wikipedia.org/wiki/Jamajka> 07.05.09

Rysunek 1 – Mapa Jamajki

Źródło; http://go.hrw.com/atlas/norm_map/jamaica.gif

I.2.- Historia wyspy oraz skład etniczny.

Wyspa, odkryta w 1494 roku przez Krzysztofa Kolumba, została skolonizowana przez Hiszpanów na początku XVI w. Indianie Taino, zamieszkujący Jamajkę od stuleci, zostali stopniowo wytępieni i zastąpieni afrykańskimi niewolnikami. W 1655 roku wyspę zdobyli Anglicy, którzy stworzyli gospodarkę typu plantacyjnego, opartą na produkcji cukru, kakao i kawy. Zniesienie niewolnictwa w 1834 roku przyniosło wolność około 250 tysiącom niewolników, z których wielu stało się drobnymi farmerami. Jamajka stopniowo zdobywała coraz większą samodzielność od Wielkiej Brytanii, a w 1958 roku wspólnie z innymi brytyjskimi koloniami na Karaibach stworzyła Federację Indii Zachodnich. W 1962 roku po wystąpieniu z federacji uzyskała pełną niepodległość. Pogarszająca się sytuacja gospodarcza w latach siedemdziesiątych doprowadziła do powtarzających się niepokojów, ponieważ gangi związane z głównymi partiami politycznymi przekształciły się w potężne sieci przestępczości zorganizowanej uwikłane w przemyt narkotyków i pranie pieniędzy. Przemoc, narkotyki i ubóstwo do dziś stanowią istotne wyzwania dla rządu. Niemniej jednak wiele obszarów wiejskich i regiony turystyczne jest nadal stosunkowo bezpiecznych i ważnych gospodarczo.²

Tabela 1 – Liczba ludności oraz przyrost naturalny w latach 2003-2007

² Z Internetu; <http://przewodnik.onet.pl/1147,1,info.html> 07.05.09

POPULATION, RATE OF INCREASE			
Year	End of Year Population	Mean Population	Annual Percentage Rate of Growth
2003	2,632,000	2,625,700	0.48
2004	2,644,100	2,638,100	0.46
2005	2,656,700	2,650,400	0.48
2006	2,669,500	2,663,100	0.48
2007	2,682,100	2,675,800	0.47

Źródło; <http://www.statinja.com/stats.html#1>

Ludność zamieszkująca Jamajkę dzisiaj to w większości murzyni, stanowiący około 90 % całej populacji, 7% to mulaci a mniej niż 1% hindusi. Gęstość zaludnienia na Jamajce wynosi 255 osób/km², a ponad połowa mieszkańców wyspy, skoncentrowała się w obszarach zurbanizowanych. Jeśli chodzi o wyznanie to dominuje protestantyzm, praktykuje go - 62,5% ogółu mieszkańców, drugą, co do ważności religie stanowi katolicyzm z 2,6% mieszkańców. Ponad 20 % Jamajczyków deklaruje brak jakiegokolwiek wyznania, a około 15 % praktykuje miejscowe religie lub inne, nieokreślone wierzenia.

I.3. – Sytuacja polityczno – gospodarcza.

Na Jamajce obowiązuje monarchia konstytucyjna, głową państwa jest Elżbieta II reprezentowana przez gubernatora generalnego Patricka Allena. Obowiązki szefa rządu sprawuje premier Bruce Golding. Parlament składa się z dwóch izb - Senatu (21 miejsc) oraz Izby Reprezentantów (60 miejsc). Stolicą państwa jest Kingston.

Teren jamajki jest podzielony na 14 okręgów; Clarendon, Hanover, Kingston, Manchester, Portland, Saint Andrew, Saint Ann, Saint Catherine, Saint Elizabeth, Saint James, Saint Mary, Saint Thomas, Trelawny, Westmoreland; dla ułatwienia administracji w 1923 okręgi Kingston i Saint Andrew połączono w ciało zwane Kingston and Saint Andrew Corporation.³

Języki urzędowe używane na wyspie to angielski, kreolski oraz patoi (Jamajski). Jednostka monetarną jest dolar jamajski (JAM).

³ Z Internetu; <http://pl.wikipedia.org/wiki/Jamajka> 07.05.09

Gospodarka Jamajki jest silnie uzależniona od usług, które przynoszą obecnie ponad 60% PKB. Większość wpływów dewizowych przynosi turystyka, przekazy z zagranicy oraz wydobycie boksytów i produkcja aluminium. Przekazy z zagranicy stanowią około 20% PKB, tyle samo, co turystyka. Gospodarka Jamajki, i tak już ospała, bardzo ucierpiała wskutek huraganu Dean w sierpniu 2007 roku. Poważnymi przeszkodami długoterminowego rozwoju są wysokie, choć malejące stopy procentowe, rosnąca konkurencja zagraniczna, niestabilny kurs waluty, znaczny deficyt w handlu zagranicznym, wysokie bezrobocie (w tym i ukryte), oraz stosunek zadłużenia do PKB wynoszący 135%. Potężne obciążenie długiem – czwarte na mieszkańca na świecie - jest wynikiem rządowych dotacji dla kulejących gałęzi gospodarki, zwłaszcza sektora finansowego w połowie i pod koniec lat dziewięćdziesiątych.⁴

Tabela 2 – zatrudnienie w poszczególnych działach gospodarki w latach 2007-2008

EMPLOYMENT IN LARGE ESTABLISHMENTS, BY MAJOR INDUSTRY GROUPS, 2004 - 2007				
Major Industry Group	Average First Three Quarters			
	2004	2005	2006	2007
Mining	3,848	3,951	4,011	4,060
Manufacturing	40,178	40,747	41,257	41,039
Electricity, gas and Water	3,855	3,796	4,106	4,189
Construction	6,424	6,560	6,847	7,166
Trade, Hotels & Restaurants	54,523	55,149	55,057	55,413
Transport, Storage & Communications	16,108	15,935	16,399	16,605
Financing, Insurance, Real Estate & Business Services	31,243	31,943	32,422	33,248
Community, Social & Personal Services	13,530	13,541	13,542	14,216
All Sectors	169,708	171,621	173,641	175,936

Źródło; <http://www.statinja.com/stats.html#1>

Rolnictwo Jamajki opiera się na uprawie trzciny cukrowej, bananów, kawy, cytrusów, jam oraz warzyw. Główne zwierzęta hodowlane to drób, kozy oraz skorupiaki i mięczaki. Jamajskie PKB wynosi 20,67 mld USD, co daje 7 700 USD rocznie w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Struktura PKB Jamajki rozkłada się w następujący sposób; rolnictwo 5,1%; przemysł 32,7%; usługi 62,2%. Głównym partnerem gospodarczym dla wyspy jest USA, to właśnie z tym krajem odbywa się większość import jak i eksportu. Wysokie bezrobocie, wynoszące ponad 10 %, wpływa na wzrost przestępczości, w tym wojny gangów na tle handlu narkotykami. Duży problem na Jamajce stanowi z czarny

⁴ Z Internetu; <http://przewodnik.onet.pl/1147,2,413157,info.html> 07.05.09

rynek oraz przestępczość zorganizowana. Wyspa uchodzi za punkt przerzutowy kokainy z Ameryki Południowej do Ameryki Północnej i Europy. Rząd od lat podejmuje się walki z uprawą i konsumpcją konopi indyjskich. Ogromnym problemem jest wszechobecna korupcja. Jamajka to również duży ośrodek prania pieniędzy, ulubione miejsce nielegalnych transakcji finansowych kolumbijskich przemytników narkotyków.

Rysunek 2 – Flaga Jamajki

Źródło; <http://www.travelblog.org/World/flags/jamaica-large-flag-jm.gif>

I.4. – Warunki rozwoju turystyki.

Gałęzią gospodarki z pewnością dorównującą jamajskiemu górnictwu jest dynamicznie rozwijająca się turystyka. Kwota wpływów z turystyki odpowiadała 86% wartości eksportu Jamajki i aż o 35% przewyższa wpływy kraju ze sprzedaży aluminium i boksytów.⁵

Na Jamajce są dwa lotniska; w Kingston i Montego Bay. Dolecieć na nie można z wielu miast na całym świecie. Niestety nie ma żadnych bezpośrednich lotów z Polski, najłatwiej, więc dostać się na wyspę z dużych Europejskich portów lotniczych takich jak Londyn czy Frankfurt.

Po Jamajce poruszać można się korzystając z sieci wewnętrznych lotów. Kursują również autobusy (różnego standardu). Dopuszczone urzędowo do ruchu taksówki i minibusy mają namalowane czerwone litery "PP". Inne pojazdy, które także kursują po wyspie, nie mają oficjalnego zezwolenia i ich pasażerowie nie są ubezpieczeni. Ponieważ taksówkarze nie mają taksometrów, cenę przejazdu trzeba ustalić koniecznie przed rozpoczęciem kursu.⁶ Warto również wynająć samochód albo rower i w ten sposób zwiedzać wyspę.

⁵Z Internetu; <http://www.rrr.com.pl/jamaica.htm>

⁶ Tamże

Turystów przebywających na Jamajce obowiązują wizy pobytowe. Nie istnieje pojęcie wizy tranzytowej. Koszt wizy wynosi 25 USD. Turyści mają możliwość uzyskania wizy na granicy. W celu podjęcia pracy potrzebna jest wiza specjalna, a jej wydanie zależy od zapotrzebowania na specjalistów w danej dziedzinie. Wymagany okres ważności paszportu przy wjeździe wynosi 6 miesięcy. Przekraczając granice istnieje obowiązek okazania biletu powrotnego lub do innego państwa. Nie została określona kwota pieniędzy, które trzeba posiadać chcąc spędzić na wyspie jeden dzień. Uznawane są wyłącznie ubezpieczenia firm międzynarodowych wystawione w języku angielskim. Niestety ubezpieczenia polskich firm nie są honorowane.

Baza hotelowa na Jamajce jest rozwinięta bardzo dobrze, nie brakuje obiektów o każdym standardzie. Jamajskie ministerstwo turystyki deklaruje, że na turystów czeka 26 000 pokoi hotelowych i liczba ta ma wzrosnąć o kolejne 5000 do roku 2010.

Jamajka jest krajem atrakcyjnym turystycznie. Kraina ta kusi słońcem, posiada piaszczyste plaże, ciemnoniebieskie laguny, wody mineralne, ciekawe formy krasowe (liczne jaskinie, nagie skały na powierzchni tzw. kras kopiasty) i interesujący folklor. Warunki panujące na Jamajce sprawiają, że jest to wymarzone miejsce dla lubiących żeglowanie oraz inne wodne sporty. Niezapomniany klimat tych miejsc tworzą także tropikalne lasy, wodospady, plantacje czy destylarnie rumu.

Jamajka to dość młode państwo, dlatego nie znajdziemy tutaj dużej ilości zabytków.

Pełna życia stolica **Kingston**, miejsce narodzin muzyki reggae. To nowoczesne miasto, pozbawione znaczących „reliktów przeszłości”. Istnieje tu najnowocześniejsza uczelnia karaibska — Uniwersytet Indii Zachodnich, zbudowana przez państwa, które w tym rejonie posiadały kolonie (Wielka Brytania, Hiszpania, Francja, Portugalia, Holandia). W mieście znajduje się: muzeum Boba Marleya, Muzeum Narodowe, Ogrody Botaniczne Hope, Hiszpańskie Miasto.

Port Antonio Zbudowane w kolonialnym stylu miasteczko było dawniej ważnym punktem eksportu bananów. Mimo iż czasy świetności ma już dawno za sobą, jej ślady są nadal wyraźnie widoczne. Port Antonio i jego okolice uchodzą za najpiękniejszą pod względem krajobrazowym część wyspy. Niewątpliwą atrakcją tego regionu jest również Błękitna Laguna

Interesującym regionem Jamajki jest **Kraj Maroonów**, który utworzyli w 1739 r. zbiegli niewolnicy murzyńscy. Zamieszkują oni trudno dostępne obszary Cockpit County, gdzie

praktykują dawne tradycje, zakorzenione jeszcze w czasach niewolnictwa, m.in. magię i wierzenia obeah.

Miejscowością cieszącą się ogromną popularnością jest **Negril**, będące najdłuższym miastem Jamajki i posiadającym najdłuższą promenadę- o długości 7 km. Bez wątpienia region o najlepszej plaży.

Montego Bay z zabytkowym XVIII wiecznym starym miastem, portem, piękną zatoką oraz popularna plażą Dostor's Cave przyciąga licznych turystów. Będąc w tym rejonie nie sposób nie odwiedzić gór **Cockpit Country**. Czeka tu na nas niesamowite wapienne skały i piękno tropikalnego lasu.

Warto również wspomnieć o górze **Blue Mountain Peak** z której rozpościera się zapierający dech w piersiach widok. Blue Mountains są również najwyższymi górami Karaibów, dzięki czemu położone w nich szczyty oferują wspaniałe widoki na wyspę i morze. Jest to kraina słynąca z kawy oraz bogatej i barwnej flory i fauny lasów tropikalnych. Znajdziemy tutaj ogród botaniczny na dużej wysokości, park narodowy i rezerwat ptaków, stare plantacje, rezydencje i wspaniałe górskie szlaki wędrowne. Swoją nazwę Góry Błękitne zawdzięczają charakterystycznym mgłom i chmurom, które – najczęściej w godzinach popołudniowych – powstają na ich grzbietach. W najlepszym wypadku dają one złudzenie błękitnawej, barwiącej góry mgiełki. Mgła i chmury mogą jednak przynieść również ulewne deszcze.

Interesująca architektura i rynek, na którym można zakupić miejscowe towary przyciąga do **Falmouth** Centrum Handlowe i Historyczne Alberta Georga, rezydencja Johna Tharpa oraz Kościół Św. Piotra to zabytki budownictwa gregoriańskiego w tej miejscowości.

Black River to typowe Jamajskie miasto. W pobliżu Great Morass, można zobaczyć krokodyle i manaty żyjące tutaj na wolności. Nieco dalej niesamowity YS Falls, najciekawszy wodospad, spośród wszystkich na wyspie. Składa się z ośmiu kaskad oddzielonych basenami z wodą, w których można pływać.

Dla osób pragnących wypocząć na łonie natury Jamajka ma wiele do zaoferowania. Na wyspie występują 252 gatunki ptaków, z czego 27 to endemity, bogaty świat flory ubarwia za to ponad 200 gatunków orchidei. Natomiast kolorytu i tak pięknej linii brzegowej dostarcza 50 rodzajów koralowców.

Uroku Jamajce niewątpliwie dodają jej mieszkańcy - żartobliwi, spokojni, przyjaźni.

Wielu z nich rozpoznawalnych i szanowanych na całym świecie, przyniosło sławę tej niewielkiej wyspie.

Wystarczy przywołać postać legendarnego muzyka Boba Marleya, który zainspirował muzyka reggae miliony ludzi na całym świecie. Kto nie podziwiał zeszłorocznych olimpijskich wyczynów Usaina Bolta geniusza lekkiej atletyki. Jamajka słynie również z pięknych kobiet, już trzykrotnie tytuł Miss World wędrował na tą niewielką wyspę.

Jednak to nie piękne plaże czy niepowtarzalna przyroda, które przecież występują również w sąsiednich krajach regionu przyciąga wielu ludzi na Jamajkę. Dla niektórych głównym powodem przyjazdu na wyspę jest jej niepowtarzalny klimat, atmosfera. Ogromna wielokulturowość tutejszego społeczeństwa, muzyka, rastafarianizm, sposób bycia tubylców, to wszystko składa się na niepowtarzalność tego miejsca. Niestety te prawdziwe oblicze Jamajki zatraca się w obliczu turystyki masowej. Chyba najłatwiej poznać prawdziwego ducha wyspy oddalając się od zatłoczonych kurortów lub biorąc udział w licznych festiwalach. W ten sposób można poznać folklor Jamajki, przecież o tyle ciekawszy niż biały piasek tutejszych plaż.

Tabela 3 –Wykaz przykładowych festiwali odbywających się na Jamajce w b.r.

Styczeń	Barbados Jazz Festival, Dominica Mas Domnik
Luty	Guyana Mashramani, Trinidad and Tobago Carnival
Marzec	Jamaica Carnival
Kwiecień	Guyana Music Festival, Grenada Carriacou Maroon Music Festival , Tobago Goat & Crab Race , Barbados Oistins Fish Festival
Maj	St. Lucia Jazz Festival, Cayman Islands Batabano Festival
Czerwiec	St. Kitts & Nevis Music Festival, St. Vincent & The Grenadines Vincy Festival
Lipiec	Jamaica Reggae Sumfest, Barbados Crop-Over Festival, Grenada Carriacou Regatta, Antigua Carnival, Festival del Caribe "Fiesta del Fuego"
Sierpień	Guyana - CARIFESTA X, Grenada Spicemas Carnival
Wrzesień	Jamaica Ocho Rios Music Expo
Październik	Suriname Jazz Festival, Dominica World Creole Music Festival
Listopad	Cayman Islands Gimistory, Trinidad Parang Season Festival, Trinidad/Guyana/Suriname Divali Festival of Lights, Suriname

	International Salsa and Zouk Festival
Grudzień	Suriname Surifesta End-of-the-Year-Festival

Źródło; opracowanie własne na podstawie:

http://www.caricom.org/jsp/community_organs/cohsod_culture/events.jsp?menu=cob

Rozdział II - Rynek recepcji turystycznej

II.1 – Jamajka jako część regionu Karaibskiego w międzynarodowym ruchu turystycznym.

Wartości charakteryzujące Jamajski rynek turystyczny na tle innych Państw regionu postanowiłem przedstawić za pomocą tabel.

Tabela 4 - Liczba przyjazdów w celach turystycznych w regionie Karaibskim ogółem.

Źródło; <http://www.jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/Annual%20Travel%20Statistics%202008.pdf>

Tabela 5 – Liczba przyjazdów turystów do poszczególnych krajów w regionie Karaibskim ogółem za rok 2008

Table 1: Tourist (Stop-over) Arrivals in 2008					
Destination	Period	Tourist Arrivals	% Change		
			Overall	Winter#	Summer#
Anguilla	Jan-Dec	68,282	-12.1	-13.9	-10.8
Antigua & Barbuda *	Jan-Dec	265,841	1.5	9.4	-3.2
Aruba	Jan-Sep	622,675	10.5	15.9	6.0
Bahamas	Jan-Dec	1,462,404	-4.3	1.6	-7.6
Barbados ^P	Jan-Dec	567,667	-0.9	-1.0	-0.9
Belize	Jan-Dec	245,027	-2.6	-0.9	-3.8
Bermuda *	Jan-Dec	263,613	-13.7	-10.1	-14.9
Bonaire	Jan-Oct	62,101	2.3	9.6	-3.0
British Virgin Is. ^P	Jan-Dec	345,934	-3.4	-1.1	-5.0
Cancun (Mexico) **	Jan-Dec	2,165,320	7.1	9.5	5.6
Cayman Islands	Jan-Dec	302,879	3.9	9.5	0.3
Cuba	Jan-Dec	2,348,340	9.1	14.6	5.2
Curacao	Jan-Sep	266,164	30.9	42.9	21.3
Dominican Republic *	Jan-Dec	3,979,672	0.0	5.6	-3.4
Grenada ^P	Jan-Dec	123,770	-4.1	-10.6	-0.4
Guyana	Jan-May	38,590	-25.8	-27.7	-18.1
Jamaica	Jan-Dec	1,767,271	3.9	10.1	0.7
Martinique ^P	Jan-Dec	479,933	-4.6	-4.6	-4.6
Montserrat	Jan-Dec	7,360	-5.0	-8.4	-3.3
Puerto Rico **	Jan-Dec	1,323,795	-2.4	-2.7	-2.2
Saba	Jan-Dec	12,043	3.2	1.2	4.4
St. Lucia	Jan-Dec	295,761	2.9	9.4	-0.6
St. Eustatius	Jan-Jul	7,146	4.0	1.6	7.4
St. Maarten *	Jan-Dec	475,410	1.3	5.1	-1.3
St. Vincent & the Grenadines	Jan-Aug	60,156	-9.5	-15.7	-3.1
Suriname	Jan-Feb	23,450	-2.8	-2.8	-
Trinidad & Tobago	Jan-Jul	267,317	1.1	5.2	-4.5
U S Virgin Islands	Jan-Dec	678,904	-2.1	5.0	-6.5
* Non-Resident Air Arrivals ** Non-Resident Hotel registrations only ^P Preliminary figures # Winter - Jan to Apr; Summer - May to Dec N.B: Figures are subject to revision by reporting countries SOURCE - Data supplied by member countries and available as at April 2, 2009					

Źródło; <http://www.onecaribbean.org/content/files/april16Lattab08.pdf>

Tabela 6 – Liczba turystów odwiedzających region Karaibski statkami rejsowym w latach 2007 i 2008.

Table 4: Cruise Passenger Arrivals - 2008 & 2007				
Destination	Period	2008	2007	% ch.
Antigua & Barbuda	Jan-Dec	580,853	672,788	-13.7
Aruba	Jan-Dec	556,090	481,775	15.4
Bahamas	Jan-Dec	2,861,140	2,970,659	-3.7
Barbados	Jan-Dec	597,523	616,354	-3.1
Belize ^P	Jan-Dec	597,370	624,128	-4.3
Bermuda	Jan-Dec	286,409	354,022	-19.1
Bonaire	Jan-Dec	175,702	97,635	80.0
British Virgin Is.	Jan-Dec	571,749	575,211	-0.6
Cayman Islands	Jan-Dec	1,553,053	1,715,666	-9.5
Cozumel (Mexico)	Jan-Dec	2,569,433	2,488,190	3.3
Curacao	Jan-Sep	226,905	239,433	-5.2
Dominica	Jan-Dec	463,355	354,515	30.7
Dominican Republic	Jan-Dec	417,685	384,878	8.5
Grenada ^P	Jan-Dec	292,712	270,323	8.3
Jamaica	Jan-Dec	1,088,901	1,179,504	-7.7
Martinique	Jan-Dec	87,079	71,683	21.5
Montserrat	Jan-Dec	251	273	-8.1
Puerto Rico	Jan-Dec	1,392,624	1,437,239	-3.1
St Lucia	Jan-Dec	619,680	610,343	1.5
St. Maarten	Jan-Dec	1,345,812	1,421,906	-5.4
St. Vincent & the Grenadines	Jan-Aug	67,537	105,779	-36.2
Trinidad & Tobago	Jan-Dec	44,042	76,741	-42.6
U S Virgin Islands	Jan-Dec	1,757,067	1,917,878	-8.4
N.B: Figures are subject to revision by reporting countries ^P Preliminary figures				
SOURCE - Data supplied by member countries and available as at April 2, 2009				

Źródło; <http://www.onecaribbean.org/content/files/april16Lattab08.pdf>

Tabela 7 – Stosunek przyjazdów do regionu Karaibskiego z poszczególnych regionów emisji ruchu turystycznego.

Table 3: Tourist Arrivals by Main Market - 2008									
Destination	Period	United States		Canada		Europe		Other	
		Tourists	% ch.	Tourists	% ch.	Tourists	% ch.	Tourists	% ch.
Anguilla	Jan-Dec	40,202	-12.6	2,074	-13.36	8,962	-17.0	17,044	-7.8
Antigua & Barbuda *	Jan-Dec	84,032	6.8	13,189	25.7	110,265	-4.5	58,355	2.1
Aruba	Jan-Sep	418,873	7.0	24,397	37.3	53,542	9.1	125,863	19.6
Bahamas	Jan-Dec	1,176,683	-6.9	114,947	14.6	93,799	7.6	76,975	0.6
Barbados ^P	Jan-Dec	131,795	-1.6	57,335	8.2	251,778	0.4	126,759	-6.6
Belize ^P	Jan-Dec	147,655	-3.2	17,693	6.2	34,265	0.3	45,414	-5.9
Bermuda *	Jan-Dec	189,388	-17.5	27,207	-2.3	35,003	-2.6	12,015	-2.1
Bonaire	Jan-Oct	26,763	2.0	1,671	25.3	25,630	-0.3	8,037	8.2
Cancun (Mexico) **	Jan-Dec	1,679,848	6.9	130,509	11.5	213,077	1.8	141,886	14.3
Cayman Islands	Jan-Dec	240,462	3.7	18,544	6.9	21,271	5.0	22,602	2.7
Cuba ¹	Jan-Dec	-	-	818,246	23.9	909,086	-1.6	621,008	9.4
Curacao	Jan-Sep	35,019	-0.9	5,208	11.3	98,795	11.4	127,142	70.3
Dom Republic *	Jan-Dec	1,092,240	1.1	635,933	8.3	1,345,290	-3.0	906,209	-2.0
Grenada ^P	Jan-Dec	21,479	-20.8	6,211	3.2	43,047	3.0	53,033	-2.1
Guyana	Jan-May	18,181	-30.9	6,911	-16.3	3,120	-26.4	10,378	-21.6
Jamaica	Jan-Dec	1,150,942	1.6	236,193	23.9	284,700	-1.5	95,436	7.6
Montserrat	Jan-Dec	1,922	-8.9	395	1.8	2,333	-1.4	2,710	-6.0
Puerto Rico **	Jan-Dec	1,188,924	-1.1	15,878	-5.2	28,674	-19.7	90,319	-11.7
Saba	Jan-Dec	4,456	-0.2	757	1.7	5,605	6.0	1,225	4.2
St. Lucia	Jan-Dec	108,596	-4.3	26,279	41.0	96,871	9.1	64,015	-3.8
St. Eustatius	Jan-Jul	1,663	-3.8	165	5.1	3,754	9.2	1,564	1.0
St. Maarten *	Jan-Dec	257,912	1.6	34,055	5.3	102,713	6.6	80,730	-7.1
St. Vincent & the G'dines	Jan-Aug	17,763	-12.9	4,838	0.2	15,868	-9.5	21,687	-8.6
Suriname	Jan-Feb	655	13.3	166	-8.8	16,313	-2.9	6,316	-3.8
Trinidad & Tobago	Jan-Jul	115,925	6.3	33,998	13.3	40,518	-18.6	76,876	1.6
U S Virgin Is. **	Jan-Dec	672,870	9.9	8,922	48.3	15,679	5.3	34,029	-26.7
* Non-Resident Air Arrivals ** Non-Resident Hotel registrations only ^P Preliminary figures N.B. U.S.V.I reported figures in this tables are Hotel Registrations whereas they reported Stay Over totals are Air Arrivals N.B: Figures are subject to revision by reporting countries ¹ USA total included in Other SOURCE - Data supplied by member countries and available as at April 2, 2009									

Źródło; <http://www.onecaribbean.org/content/files/april16Lattab08.pdf>

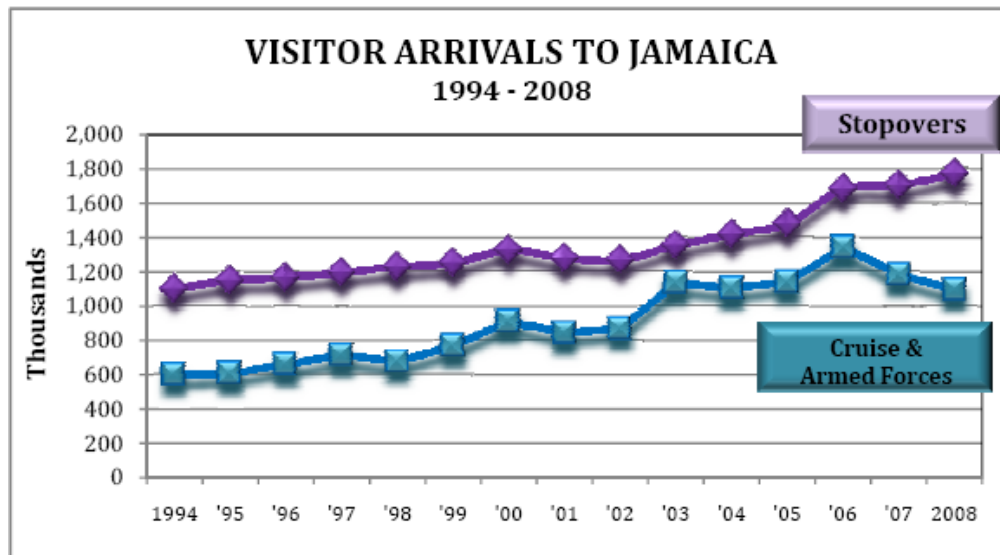
Jak można dowiedzieć się z powyższych opracowań region Karaibski w roku 2008 odwiedziło 23 181 000 turystów. Liczba ta robi duże wrażenie, biorąc pod uwagę stosunkowo niewielką powierzchnię tego złożone z niewielkich wysp regionu. Warto zauważyć, że w porównaniu

z 2004 rokiem jest w wynik lepszy o zaledwie 2,2 % w związku z czym, możemy wnioskować, że region ten nie rozwija się tak szybko jak można by przypuszczać spoglądając na jego potencjał. Jak wynika z Tabel 5 i 6 Jamajka należy do najważniejszych Państw Karaibów, niestety tak jak w wielu innych odnotowano tam spadek w branży turystycznej, wyniósł on 7,7 % i dotyczy wizyt turystów podróżujących statkami rejsowymi. W regionie są oczywiście kraje, które radzą sobie w obecnych czasach lepiej, największy wzrost liczby pasażerów statków rejsowych odwiedzających porty odnotowują kraje takie jak Bonaire (80%!!!), Dominikana czy Aruba.

Dla całego regionu główna klientela, jeśli chodzi o turystykę stanowią Amerykanie, niemal każde Państwo odnotowało w 2008 największą ilość turystów pochodzenia Amerykańskiego. Wyjątek stanowią kraje takie jak Barbados, Dominikana czy Grenada. Drugim, co do ważności obszarem emisji ruchu turystycznego w Region Karaibski jest Europa, lecz żadne z Europejskich Państw nie może dorównać Kanadzie. Stosunkowo nieduża odległość to i duża atrakcyjność regionu to czynniki, które w głównej mierze przesadziły o tym, że obszar jest zdominowany przez turystów z Ameryki Północnej.

II.2 – Specyfika przyjazdów turystycznych na Jamajkę.

Wykres 1 – Ilość turystów odwiedzających Jamajkę w latach 1994 - 2008

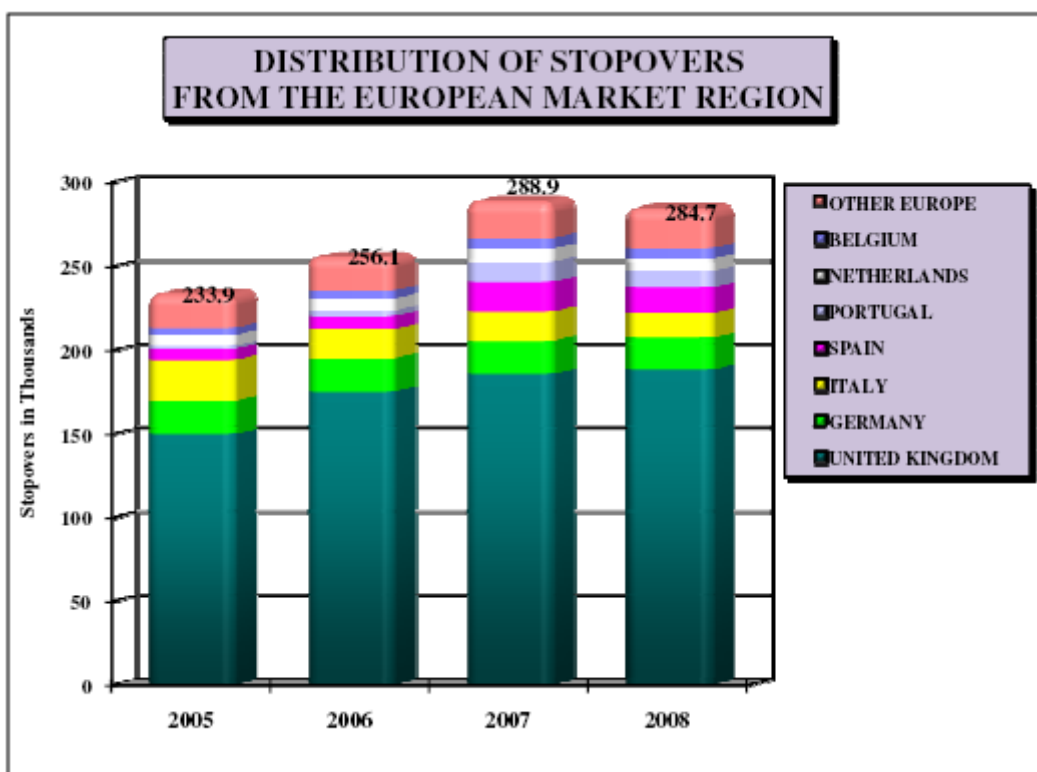
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Tabela 8 – Wyjazdy Europejskich turystów na Jamajkę

	2004	2005	2006	2007	2008
Total	105,623	116,862	153,569	190,650	236,193
<u>EUROPE</u>					
<u>Northern Europe</u>					
U.K.	158,818	149,773	175,363	185,657	188,436
Denmark	704	595	1,191	1,076	851
Finland	379	311	320	279	404
Ireland	2,788	2,710	3,066	3,940	3,431
Norway	650	690	739	831	1,061
Sweden	1,138	1,179	1,085	1,359	1,803
<u>Southern Europe</u>					
Greece	249	274	221	187	390
Italy	24,915	24,424	17,564	17,394	14,563
Portugal	823	1,871	3,420	11,907	9,649
Spain	10,339	6,814	7,427	17,882	15,510
<u>Western Europe</u>					
Austria	2,990	2,998	3,142	2,551	2,252
Belgium	4,174	4,450	4,774	6,338	6,187
France	3,122	3,648	3,124	3,587	3,916
Germany	18,090	19,860	19,668	19,895	18,962
Luxemburg	203	202	282	242	210
Netherlands	4,180	6,190	7,355	7,804	7,541
Switzerland	4,475	3,352	2,842	2,155	2,100
<u>Central/East Europe</u>					
Czechoslovakia	349	372	577	653	680
Hungary	249	324	247	316	722
Poland	682	818	655	903	1,326
Russia	983	1,333	1,094	1,302	1,881
Ukraine			166	287	432
Other Europe	1,625	1,691	1,752	2,349	2,393
Total	241,925	233,879	256,074	288,894	284,700

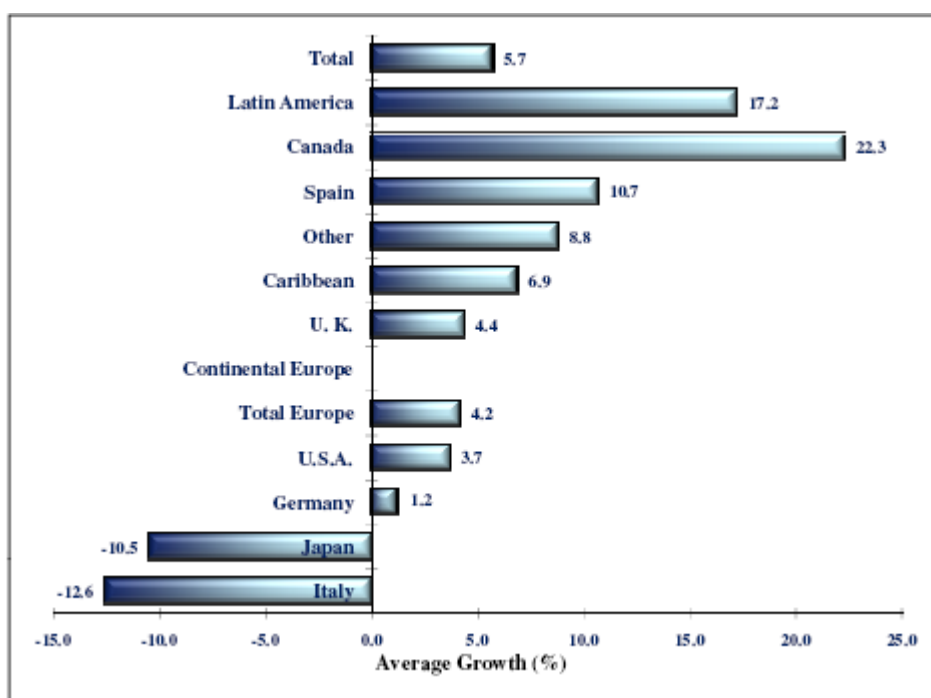
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 2 – Główne Europejskie regiony emisji ruchu turystycznego na Jamajkę.

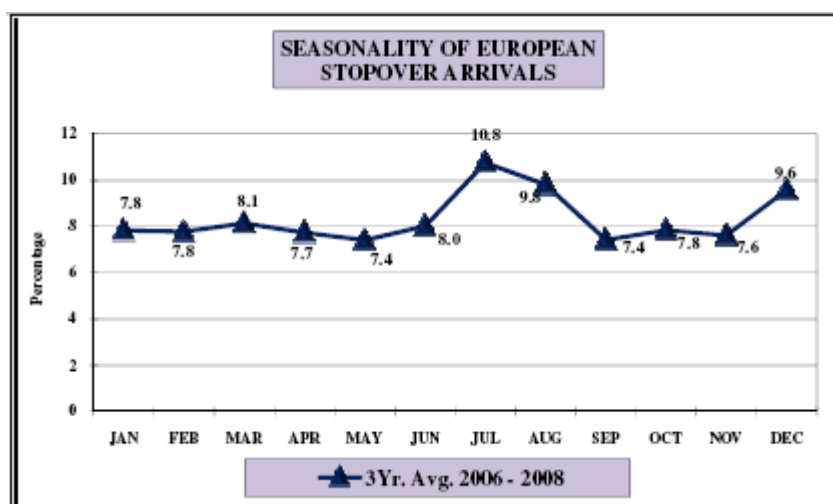
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 3 – Wzrost emisji ruchu turystycznego na Jamajkę w poszczególnych krajach w latach 2004 – 2008.

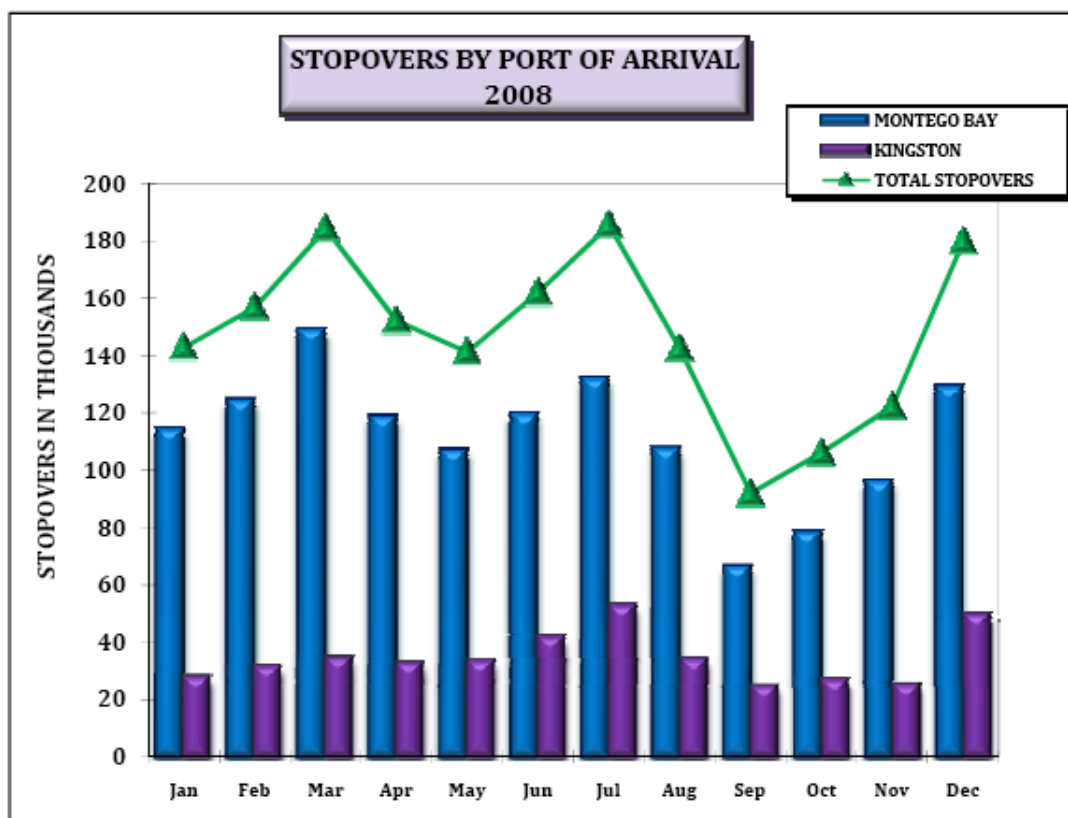
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 4 - Sezonowość wyjazdów na Jamajkę z krajów Europejskich

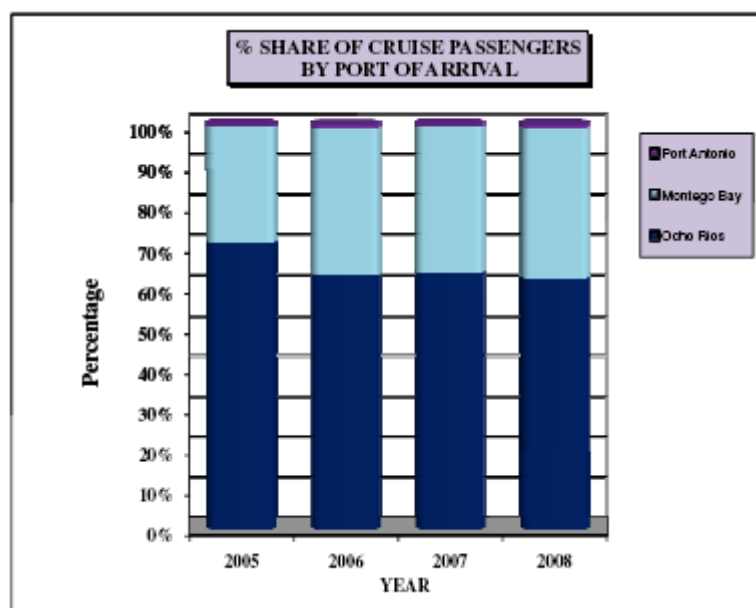
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 5a - Przyloty turystów do poszczególnych portów lotniczych w liczbach.

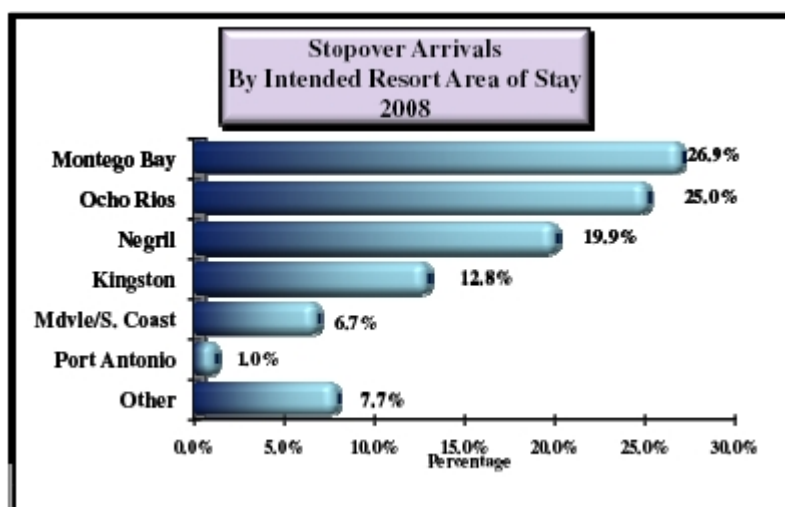
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 5b – Procentowy udział poszczególnych portów w przyjmowaniu pasażerów statków rejsowych

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/./%20Statistics%202008.pdf

Wykres 6 – Procentowy stosunek przyjazdów do poszczególnych kurortów Jamajki

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/./%20Statistics%202008.pdf

Wykres numer 1 pokazuje nam jak duże znaczenie dla turystyki mają na Jamajce pasażerowie statków rejsowych. Ta bardzo popularna metoda podróżowania między wyspami na Karaibach niestety przechodzi zdecydowany regres. Poczynając od roku 2006 daje się zauważyć stały spadek liczby docierających na wyspę w ten sposób. W

tym miejscu warto przytoczyć dane z wykresu nr 5 gdzie zilustrowano procentowy stosunek liczby pasażerów, którzy docierają do poszczególnych Jamajskich portów. Na pierwszy rzut oka widać, że najważniejszą rolę pełni port Ocho Rios. Natomiast wykres nr 4 nie pozostawia wątpliwości, że to lotnisko w Montego Bay pełni rolę głównego portu lotniczego na wyspie. Z powyższych danych możemy wnioskować to co potwierdza wykres nr 6, Montego Bay i Ocho Rios to miejscowości najczęściej odwiedzane przez turystów.

Tabela nr 8 oraz wykres nr 2 ilustrują liczbę wyjazdów turystycznych na Jamajkę poszczególnych Europejskich krajów w tym z Polski. Łatwo zauważyć, że głównym państwem emisyjnym w Europie jest Wielka Brytania, następne w kolejności Włochy, Hiszpania i Niemcy osiągają w sumie 1/3 liczby wyjazdów z Wielkiej Brytanii. Wykres nr 3 ukazuje kraje, w których wystąpił największy wzrost zainteresowania podróżami na Jamajkę, należą do nich Kanada, kraje amerykański i hiszpański oraz Hiszpania.

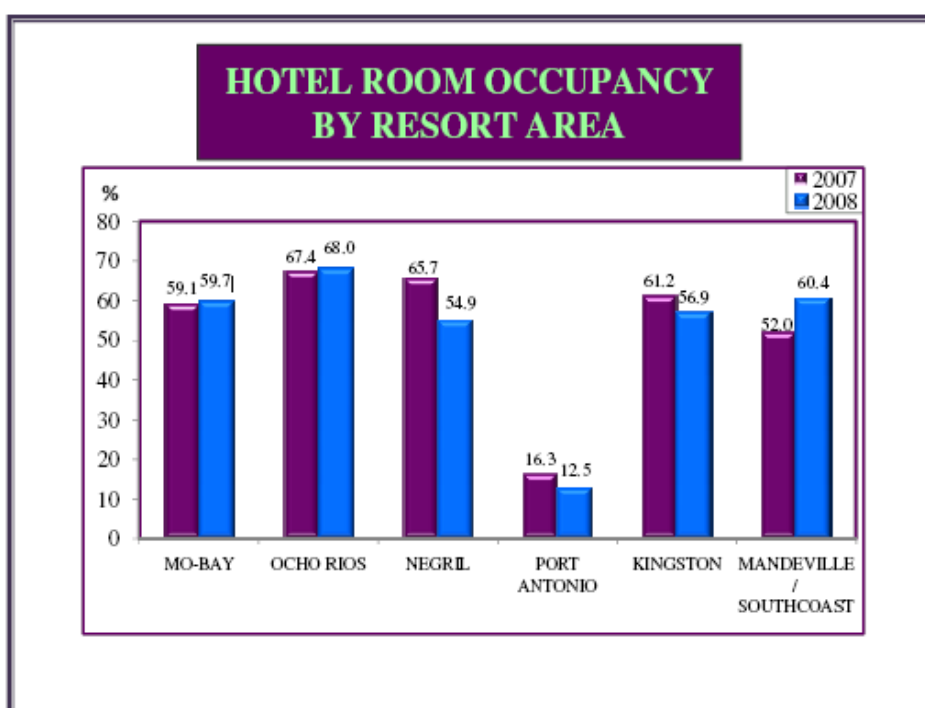
Na odnotowanie zasługuje fakt, iż Polska należy do grupy państw, które odnotowały znaczny wzrost liczby przyjazdów na Jamajkę w roku 2008 w porównaniu z rokiem 2007. Ilość przyjazdów wzrosła o 46 %, zdecydowanym rekordzistom są natomiast Węgry z wynikiem 128 %, te dwa kraje wraz z Rosją (44%) odnotowały największy wzrost w liczby wyjazdów w Europie.

Szczyt ruchu turystycznego na Jamajce dla europejskich turystów wypada na miesiące wakacyjne oraz grudzień, co prezentuje wykres numer 4.

Również Polski rynek turystyczny odnotowuje pewną sezonowość, jeśli chodzi o wyjazdy na Jamajkę, w miesiącach wiosennych następuje wyraźny spadek zainteresowania tą detonacją by później osiągnąć szczyt w lipcu i ponownie w grudniu. Niestety Polscy turyści odwiedzili Jamajkę w roku 2008 tylko 1326 razy.

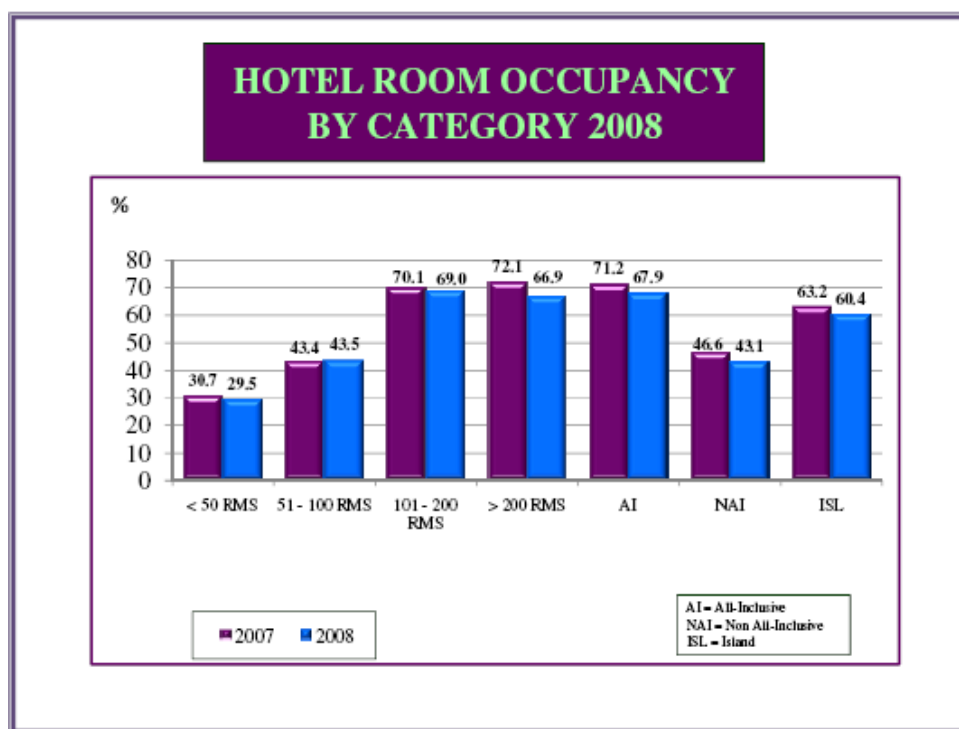
II.3 – Baza hotelowa Jamajki.

Wykres 7 – Obłożenie hoteli w poszczególnych regionach.

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 8 – obłożenie hoteli poszczególnych kategorii

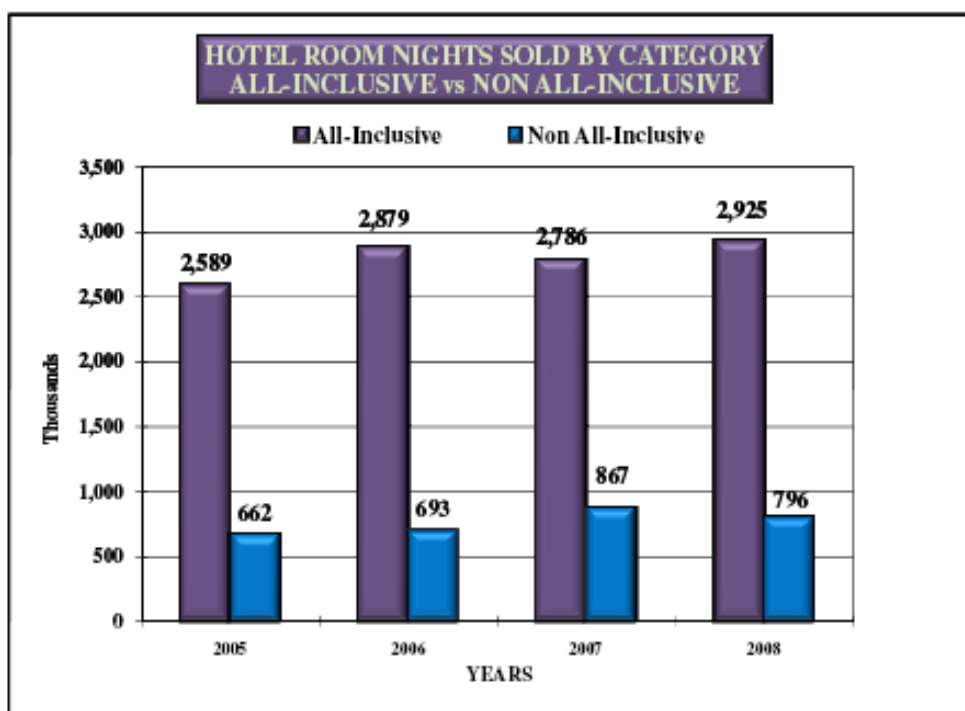
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Tabela 9 – średnia długość pobytu na Jamajce turystów z poszczególnych regionów

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
U.S.A.	8.4	8.3	8.5	8.3	8.0	7.8
CANADA	14.1	12.9	11.8	11.8	10.8	10.2
U.K.	18.7	17.2	16.6	17.2	16.5	16.0
EUROPE	11.5	11.2	11.5	11.7	10.7	10.4
LATIN AMERICA	9.4	8.2	9.0	8.6	8.9	8.0
CARIBBEAN	10.9	10.2	9.1	9.3	9.5	8.7
OTHER COUNTRIES	11.5	11.7	13.0	17.6	15.0	11.0
TOTAL	10.2	9.9	9.8	9.8	9.6	9.3

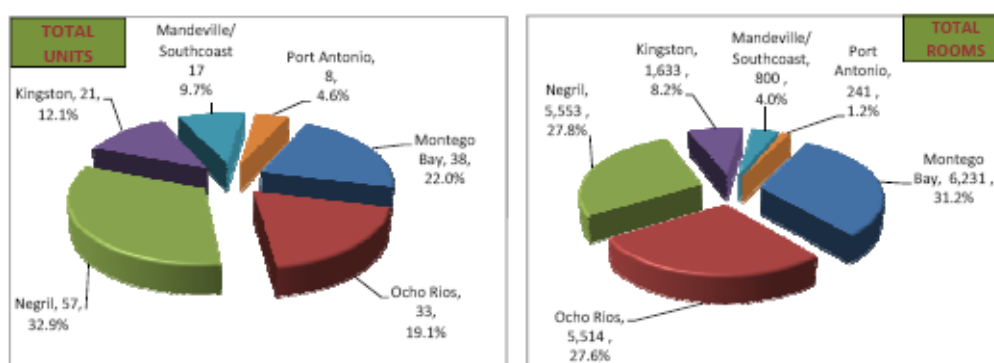
Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 9 – stosunek liczby sprzedanych opcji typu all inclusive do tradycyjnych

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/../%20Statistics%202008.pdf

Wykres 10 – procentowy udział poszczególnych regionów w rynku branży hotelarskiej kraju na podstawie liczby obiektów i pokoi.

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/../%20Statistics%202008.pdf

Tabela 10 – Dokładne informacje odnośnie obłożenia i pojemności bazy hotelarskiej w najpopularniejszych regionach

	AVG. CAPACITY		NIGHTS SOLD		AVERAGE HOUSE COUNTS	% OCCUPANCY	
	ROOMS	BEDS	ROOMS	BEDS		ROOMS	BEDS
MONTEGO BAY							
2005	4,765	10,416	1,095,700	2,303,988	6,312.3	63.0%	60.6%
2006	4,717	10,356	1,085,144	2,258,746	6,188.3	63.0%	59.8%
2007	4,584	10,049	989,003	2,022,534	5,541.2	59.1%	55.1%
2008	5,299	11,630	1,157,942	2,452,423	6,700.6	59.7%	57.6%
+/- % 08/07	15.6%	15.7%	17.1%	21.3%	20.9%	1.0%	4.5%
OCHO RIOS							
2005	3,625	7,621	797,542	1,628,837	4,462.6	60.3%	58.6%
2006	4,625	9,536	1,099,699	2,260,313	6,192.6	65.1%	64.9%
2007	5,317	10,686	1,308,407	2,651,302	7,263.8	67.4%	68.0%
2008	5,060	10,632	1,259,438	2,666,540	7,285.6	68.0%	68.5%
+/- % 08/07	-4.8%	-0.5%	-3.7%	0.6%	0.3%	0.9%	0.8%
NEGRIL							
2005	3,957	8,820	943,355	2,041,575	5,593.4	65.3%	63.4%
2006	4,041	9,377	946,030	2,159,407	5,916.2	64.1%	63.1%
2007	4,011	8,904	962,115	2,010,621	5,508.6	65.7%	61.9%
2008	4,471	10,307	899,040	2,036,726	5,564.8	54.9%	54.0%
+/- % 08/07	11.5%	15.8%	-6.6%	1.3%	1.0%	-16.4%	-12.7%
PORT ANTONIO							
2005	116	230	6,537	12,422	34.0	15.4%	14.8%
2006	138	271	11,620	19,657	53.9	23.1%	19.9%
2007	77	154	4,596	7,923	21.7	16.3%	14.1%
2008	83	164	3,804	6,900	18.9	12.5%	11.5%
+/- % 08/07	7.4%	6.2%	-17.2%	-12.9%	-13.1%	-23.2%	-18.2%
KINGSTON & ST. ANDREW							
2005	1,268	2,319	271,908	364,383	998.3	58.8%	43.0%
2006	1,344	2,470	285,390	388,255	1,063.7	58.2%	43.1%
2007	1,202	2,186	268,743	377,508	1,034.3	61.2%	47.3%
2008	1,294	2,470	269,754	368,869	1,007.8	56.9%	40.8%
+/- % 08/07	7.7%	13.0%	0.4%	-2.3%	-2.6%	-7.0%	-13.8%
MANDEVILLE & SOUTH COAST							
2005	659	1,337	138,107	261,923	717.6	57.4%	53.7%
2006	707	1,437	144,316	276,626	757.9	55.9%	52.7%
2007	635	1,281	120,519	230,382	631.2	52.0%	49.3%
2008	621	1,238	132,327	257,249	702.9	58.2%	56.8%
+/- % 08/07	-2.2%	-3.3%	9.8%	11.7%	11.4%	12.0%	15.2%
ISLAND							
2005	14,390	30,743	3,253,149	6,613,128	18,118.2	61.9%	58.9%
2006	15,572	33,447	3,572,199	7,363,004	20,172.6	62.8%	60.3%
2007	15,827	33,260	3,653,383	7,300,270	20,000.7	63.2%	60.1%
2008	16,829	36,441	3,722,306	7,788,707	21,280.6	60.4%	58.4%
+/- % 08/07	6.3%	9.6%	1.9%	6.7%	6.4%	-4.4%	-2.9%

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../%20Statistics%202008.pdf

Z danych podanych w tabelach łatwo wywnioskować, że największy stopień rozwoju bazy noclegowej nastąpił w regionach Ocho Rios, Kingston, Montego-bay oraz Negril, Natomiast rzuca się w oczy dysonans między tymi regionami a Port Antonio gdzie niekorzystna sytuacja pogorszyła się jeszcze bardziej w przeciągu zeszłego roku. Największym powodzeniem i popularnością na wyspie cieszą się duże obiekty, powyżej 100 a nawet 200 pokoi i takie oferujące opcje all inclusive, co widać doskonale na wykresie nr 8. Dużą popularność formy all inclusive potwierdza również wykres nr 9. Z tabeli nr 9 dowiadujemy się, że turyści spędzali na jamajce średnio 9 dni i czas ten skrócił się o 24 godziny od roku 2003. Najdłuższy urlop na Jamajce, ponad 16 dni, preferują obywatele Wielkiej Brytanii.

Jamajka oferuje Pełne spektrum standardów i stylów hoteli, turysta trafiając na wyspę może być pewny, że znajdzie miejsce odpowiadające jego oczekiwaniom. Coraz większą popularność na Jamajce zdobywa wynajmowanie domów lub wręcz willi na okres urlopu. Jest to bardzo dobre rozwiązanie, na wyposażeniu takich obiektów są często auta lub nawet łodzie, co turystom o zasobnym portfelu gwarantuje najlepsze warunki, rzadko osiągalne w sieciowych hotelach.

II.4 – Charakterystyka turystów odwiedzających Jamajkę.

Wykres 11 – Wydatki turystów na Jamajce ogółem

Źródło; [jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/... %20Statistics%202008.pdf](http://jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/...%20Statistics%202008.pdf)

Wykres 12 - rozkład wydatków turystów

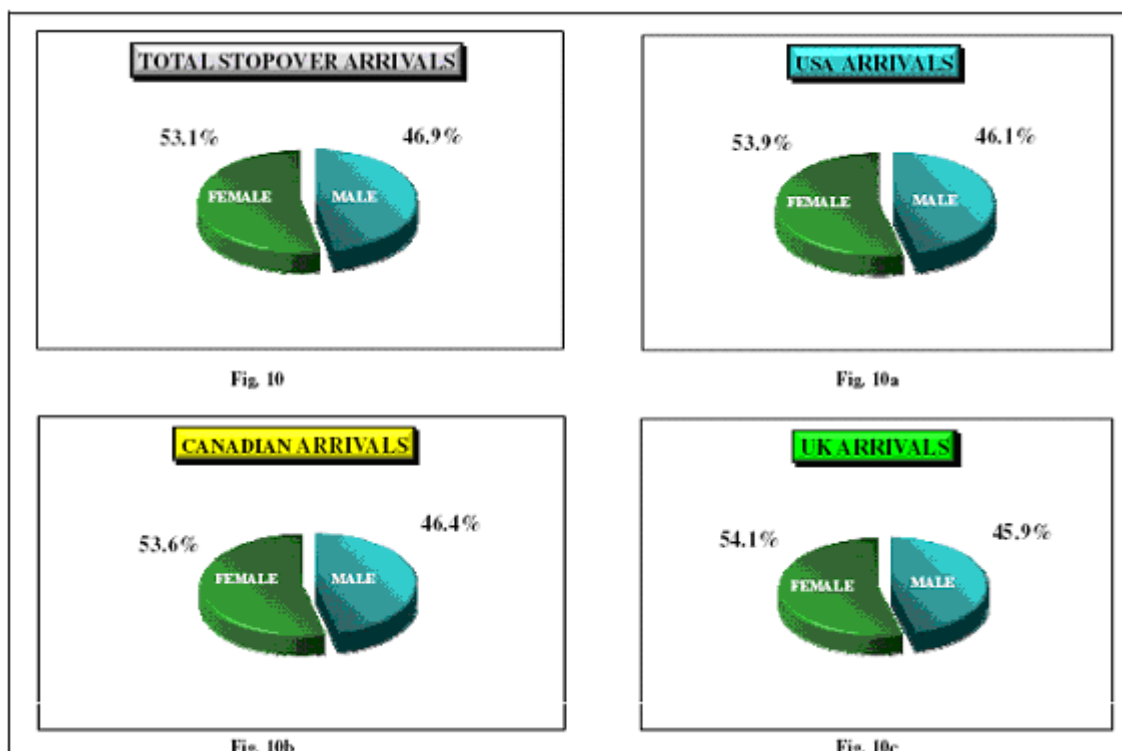
Źródło; [jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/... %20Statistics%202008.pdf](http://jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/...%20Statistics%202008.pdf)

Tabela 11 – Motywy przyjazdu na Jamajkę podawane przez turystów

	2005		2006		2007		2008	
	No.	%Share	No.	%Share	No.	%Share	No.	%Share
Leisure, Recreation and Holiday	1,165,918	78.8	1,346,748	80.2	1,291,448	75.9	1,328,887	75.2
Visiting Friends & Relatives	109,482	7.4	121,698	7.2	169,083	9.9	183,182	10.4
Business	83,811	5.7	100,649	6.0	104,049	6.1	109,334	6.2
Other/not stated	119,452	8.1	109,810	6.5	136,205	8.0	145,868	8.3
Total	1,478,663	100.0	1,678,905	100.0	1,700,785	100.0	1,767,271	100.0

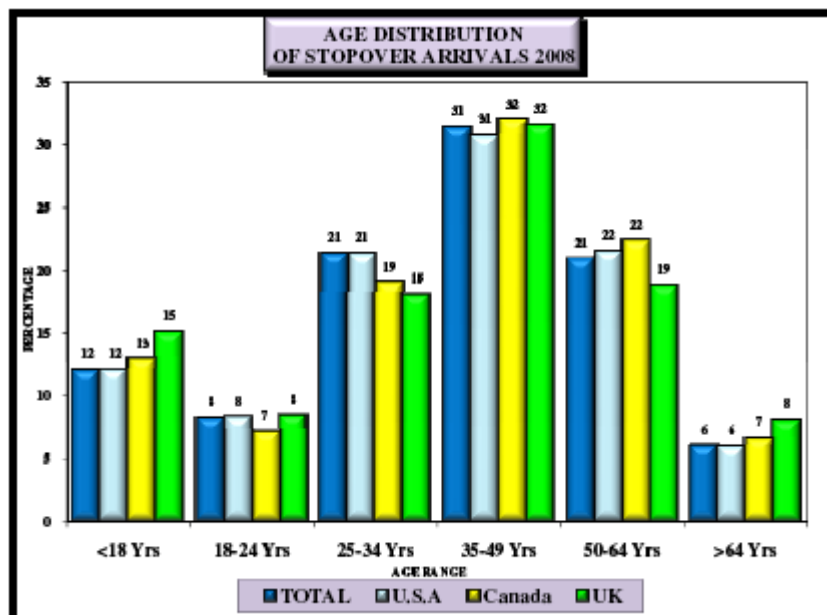
Źródło; [jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/... %20Statistics%202008.pdf](http://jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/...%20Statistics%202008.pdf)

Wykres 13 – Stosunek płci turystów odwiedzających jamajkę.

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../Statistics%202008.pdf

Wykres 14 – Rozkład wieku turystów

Źródło; jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/.../Statistics%202008.pdf

Zdecydowanie większość turystów wybiera się na Jamajkę w celach typowo wypoczynkowych, dokładnie 75% co wynika zapewne z

charakteru Jamajki która uchodzi za idealne miejsce aby zaznać spokojnego urlopu w rytmie reggae. Może to mieć również związek z relatywnie małą liczbą zabytków czy miejsc o wyjątkowej wartości przyrodniczej. Drugim co do istotności powodem przyjazdów okazuje się być chęć odwiedzenia przyjaciół lub rodziny. Jest to jak najbardziej zrozumiałe gdyż wiadomo, że z Jamajki emigruje spora ilość ludzi, co łączy się z rozwojem turystyki etnicznej.

Z informacji zawartym w wykresie numer 12 wynika, że ponad połowę z całej sumy pieniędzy przeznaczonych na urlop turyści wydają na nocleg, relatywnie dużą część funduszy wydają na zakupy. Co ciekawe Jamajkę odwiedzają częściej kobiety, i nie ma tutaj znaczenia z jakiego regionu przybywają. Co zdziwiło mnie osobiście jest średnia wieku ludzi odwiedzających tę wyspę, utożsamiałem ją zawsze z młodymi ludźmi natomiast fakty są takie (przedstawione w wykresie 14) , że średnia wieku większości turystów przybywających na Jamajkę plasuje się gdzieś między 35 a 49 rokiem życia i jest podobna niezależnie od miejsca pochodzenia.

W 2008 zagraniczni turyści wydali na Jamajce prawie 2 mld \$. Możliwe, że już w 2009 liczba ta zostanie przekroczona gdyż tendencja jest jak najbardziej wzrostowa, przedstawiona dokładnie w wykresie 11.

Rozdział III – Jamajka jako rynek emisji turystycznej.

Niestety odnalezienie jakichkolwiek informacji odnośnie wyjazdów turystycznych obywateli Jamajki jest bardzo trudnym zadaniem. Wynika to z tego, że jest ich relatywnie mało, Jamajka postrzegana jest jako kraj typowo recepcyjny. Można natomiast domniemywać, że podróże Jamajczyków są związane z emigracją. Bardzo wielu obywateli Jamajki mieszka na stałe w USA, co sprzyja rozwojowi turystyki w tamtym kierunku.

Rozdział IV – Znaczenie rynku turystycznego dla Polski

Jak już nadmieniałem w tym opracowaniu Polska odnotowała bardzo duży wzrost zainteresowania wyjazdami na Jamajkę na przestrzeni poprzedniego roku. Możemy mieć tylko nadzieję, że ten trend utrzyma się na dłużej, może wtedy Polacy zaprzyjaźnią się z tą wyspą na stałe. Niestety fakty są takie mimo dobrych prognoz mniej niż 1500 wyjazdów rocznie to tak niewielka ilość, że można śmiało zaryzykować stwierdzenie, że Jamajka właściwie nie istnieje na mapie podróży Polaków. Kraj ten jest niestety kojarzony z egzotycznym rajem dostępnym tylko dla najbogatszych. Wysokie ceny biletów lotniczych i pobytu, bardzo duża odległość oraz brak bezpośrednich połączeń z polskich lotnisk to główne przeszkody które uniemożliwiają na razie osiągnięcie tak wysokiej liczby wyjazdów na Jamajkę jaką odnotowuje się np. Wielkiej Brytanii.

Jestem zdania, że wraz z poprawą sytuacji ekonomicznej w kraju wrośnie popyt na niegdyś nieosiągalne destynacje turystyczne. Czas potrzebny na dostanie się na Jamajkę jest porównywalny z tam jaki trzeba poświęcić na dotarcie do najpopularniejszych wśród Polaków państw takich jak Bułgaria, Włochy, Grecja czy Francja, więc ten czynnik zdaje się być mniej istotny.

Zakończenie

Podsumowując informacje zawarte w powyższej pracy można wyciągnąć wniosek, że Jamajka jest jednym z najciekawszym i najważniejszych destynacji turystycznych w swoim regionie. Wyspa posiada duży potencjał turystyczny i mimo borykania się z pewnymi trudnościami, jak spadek ruchu statków pasażerskich na rzecz innych krajów w regionie, stale rozwija swoją infrastrukturę turystyczną i co roku gości coraz większą liczbę podróżnych. W swojej pracy zaznaczyłem, iż najważniejszymi krajami emisji ruchu turystycznego na Jamajkę są Stany Zjednoczone oraz Kanada, lecz zdecydowałem, że umieszczę większą ilość szczegółowych tabel odnośnie przyjazdów turystów Europejskich. Uważam bowiem, że kraje starego kontynentu, w tym Polska i inne kraje regionu, o szybkim wzroście gospodarczym, będą przyszłości stanowiły rosnącą część podróżnych przybywających na wyspę. Turyści przybywające na Jamajkę to ludzie w średnim wieku nastawieni typowo na wypoczynek, osoby chcące zwiedzić zabytkowe budowle, muzea czy galerie sztuki mogą poczuć się zawiedzione gdyż wyspa nie może im zaoferować wiele. Jamajka rewanżuje się natomiast z nawiązką niepowtarzalną atmosferą, ciepłym uśmiechem jej mieszkańców oraz niepowtarzalną atmosferą, której centrum stanowi rastafarianizm wraz z muzyką reggae. Dobre warunki klimatyczne umożliwiają trwanie sezonu turystycznego niemal przez cały rok. Turyści wracający z wyspy chwalą sobie własne te czynniki jako

odróżniające to miejsce od wszystkich innych. Prawdziwa Jamajka jest tylko jedna, mimo, że na skutek turystyki masowej dusza wyspy zaczyna się zacierać. Rosnąca ilość turystów, komercjalizacja wyspy, urbanizacja oraz rosnąca przestępczość narkotykowa to główne zagrożenia, które już niestety odcisnęły swoje piętno na tym Karaibskim raju.

Bibliografia:

Strony www:

- <http://www.jtbonline.org/statistics/Annual%20Travel/Annual%20Travel%20Statistics%202008.pdf>
- <http://pl.wikipedia.org/wiki/Jamajka> 07.05.09
- http://go.hrw.com/atlas/norm_map/jamaica.gif
- <http://przewodnik.onet.pl/1147,1,info.html> 07.05.09
- <http://www.statinja.com/stats.html#1>
- <http://www.travelblog.org/World/flags/jamaica-large-flag-jm.gif>
- <http://www.rrr.com.pl/jamaica.htm>
- http://www.caricom.org/jsp/community_organs/cohsod_culture/events.jsp?menu=cob
- <http://www.onecaribbean.org/content/files/april16Lattab08.pdf>
- <http://www.tui.pl/strony/50645.php>
- http://www.travelbit.pl/tom3/lisik_jamajka.htm

- <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/print/jm.html>
- http://www.jis.gov.jm/indus_tourism/index.asp

Spis rysunków

- Rysunek 1 – Mapa Jamajki.....4
- Rysunek 2 – Flaga Jamajki.....7

Spis tabel

- Tabela 1 – Liczba ludności oraz przyrost naturalny w latach 2003-2007.....5
- Tabela 2 – zatrudnienie w poszczególnych działach gospodarki w latach 2007-2008.....7
- Tabela 3 –Wykaz przykładowych festiwali odbywających się na Jamajce w b.r.11
- Tabela 4 - Liczba przyjazdów w celach turystycznych w regionie Karaibskim ogółem..... 12
- Tabela 5 – Liczba przyjazdów turystów do poszczególnych krajów w regionie Karaibskim ogółem za rok 200813
- Tabela 6 – Liczba turystów odwiedzających region Karaibski statkami rejsowym w latach 2007 i 2008.....14
- Tabela 7 – Stosunek przyjazdów do regionu Karaibskiego z poszczególnych regionów emisji ruchu turystycznego..... 15
- Tabela 8 – Wyjazdy Europejskich turystów na Jamajkę17

- Tabela 9 – średnia długość pobytu na Jamajce turystów z poszczególnych regionów23
- Tabela 10 – Dokładne informacje odnośnie obłożenia i pojemności bazy hotelarskiej w najpopularniejszych regionach..... 24
- Tabela 11 – Motywy przyjazdu na Jamajkę podawane przez turystów26

Spis wykresów

- Wykres 1 – Ilość turystów odwiedzających Jamajkę w latach 1994 – 2008...17
- Wykres 2 – Główne Europejskie regiony emisji ruchu turystycznego na Jamajkę.....17
- Wykres 3 – Wzrost emisji ruchu turystycznego na Jamajkę w poszczególnych krajach w latach 2004 – 2008.....18
- Wykres 4 – Sezonowość wyjazdów na Jamajkę z krajów Europejskich.....18
- Wykres 5a - Przyloty turystów do poszczególnych portów lotniczych w liczbach.....19
- Wykres 5b – Procentowy udział poszczególnych portów w przyjmowaniu pasażerów statków rejsowych.....19
- Wykres 6 – Procentowy stosunek przyjazdów do poszczególnych kurortów Jamajki..... 20
- Wykres 7 – Obłożenie hoteli w poszczególnych regionach.....20
- Wykres 8 – obłożenie hoteli poszczególnych kategorii.....22
- Wykres 9 – stosunek liczby sprzedanych opcji typu all inclusive do tradycyjnych23
- Wykres 10 – procentowy udział poszczególnych regionów w rynku branży hotelarskiej kraju na podstawie liczby obiektów i pokoi.
- Wykres 11 – Wydatki turystów na Jamajce ogółem
- Wykres 12 – rozkład wydatków turystów 26
- Wykres 13 – Stosunek płci turystów odwiedzających jamajkę.
- Wykres 14 – Rozkład wieku turystów 27

